

Voorstel:

Aanpak kinderopvang op locaties met een Drank- en Horeca vergunning

Inleiding

Alle voorzieningen voor kinderopvang (kinderdagverblijven, peuteropvang, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus) worden jaarlijks door de GGD gecontroleerd op de kwaliteitseisen van de Wet kinderopvang. Indien nodig handhaaft de gemeente conform haar toezicht- en handhavingsbeleid. Bij een van deze controles heeft de GGD de gemeente geadviseerd om te controleren of de exploitatie kinderopvang in strijd is met de Drank en Horecawet (DHW). De gemeente heeft dit advies opgevolgd en heeft in kaart gebracht of dit het geval is en voor welke andere locaties dit nog meer het geval zou kunnen zijn.

In dit plan van aanpak wordt omschreven: de locaties, de landelijke trend, het juridisch kader, hoe andere gemeenten dit aanpakken en wordt een voorstel gedaan hoe te handelen bij huidige locaties en bij nieuwe aanvragen exploitatie kinderopvang op een locatie met een DHW vergunning.

Locaties

Op dit moment zijn er in de gemeente locaties waar de gemeente zowel toestemming exploitatie kinderopvang heeft verleend als een DHW vergunning heeft verstrekt. De exacte situatie van deze locaties moet nog verder onderzocht worden. Het is op dit moment bijvoorbeeld niet duidelijk welke ruimtes precies gebruikt worden door de kinderopvang, welke ruimtes zijn aangewezen als horeca lokaliteit en of op deze locaties afspraken zijn gemaakt door kinderopvang en de vereniging/stichting.

Landelijke trend

De samenwerking tussen de sport- en cultuur verenigingen/stichtingen en kinderopvang is in de afgelopen jaren toegenomen. Dit is een landelijke trend. Op deze manier worden panden optimaal benut in plaats van leegstand en kan de kinderopvang zich per locatie specificeren door bijvoorbeeld sport- of culturele activiteiten aan te bieden gedurende de opvang. Dit slimmer benutten en samenwerken tussen organisaties juicht de gemeente toe. Daarnaast worden kinderen op deze manier gestimuleerd om (in de meeste gevallen) meer te bewegen en een gezonde levensstijl te ontwikkelen.

Juridisch Kader

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving van de Wet Kinderopvang en geeft toestemming voor de exploitatie van kinderopvang. De GGD controleert namens de gemeente jaarlijks alle kinderopvanglocaties alsmede voordat de toestemming wordt gegeven. Als het nodig is handhaaft de gemeente.

Tevens geeft de gemeente de Drank- en Horecavergunningen af en is de controlerende en handhavende partij. De DHW stelt in algemene zin dat alleen alcoholhoudende drank aanwezig mag zijn in een voor publiek geopende ruimte als daar sprake is van het rechtmatig uitoefenen van het horecabedrijf. De DHW is in hoofdzaak een volksgezondheidswet en ziet toe op de verstrekking van alcoholhoudende dranken en wil onder andere de verleidingsaankopen en het aanbieden van

alcoholhoudende dranken aan jongeren onder de 18 jaar voorkomen. De DHW verbiedt dat er dienstverlening in een horecalokaliteit mag plaatsvinden en voorziet wetstechnisch nog niet in oplossingen bij multifunctioneel gebruik. De Drank- en Horecaverunning kan worden verleend aan (sport)verenigingen/stichtingen. Door andere activiteiten in het lokaal te (laten) exploiteren dan de corebusiness wordt er gehandeld in strijd met artikel 14 lid 3 onder b van de DHW en/of artikel 15 lid 1 van de DHW.

Door het hebben van kinderopvang op plaatsen waar een Drank- en Horecaverunning is verleend kan er een spanningsveld ontstaan met artikel 14 lid 3 sub b van de DHW, artikel 15 lid 1 van de DHW.

Opties vervolg

De vraag ligt voor hoe te handelen op de locaties waar sprake is van zowel toestemming exploitatie kinderopvang als een DHW vergunning. Hieronder worden 3 mogelijke opties omschreven:

1. Niets doen

Bestaande situaties continueren zonder verder onderzoek. Bij een keuze voor deze optie worden de risico's niet in kaart gebracht, waardoor een eventuele beperking niet mogelijk is. In beginsel is de houder van de kinderopvang verantwoordelijk voor gezonde en veilige opvang. Echter, gezien de handhavende taak van de gemeente en het feit dat zij kennis heeft van de combinatie tussen kinderopvang op een plek met DHW vergunning, heeft ook de gemeente hier een rol in.

Bij het verlenen van zowel de toestemming tot exploitatie kinderopvang als de DHW vergunning heeft de gemeente een regierol gehad. Eventuele risico's zijn nog onbekend en zouden alsnog per locatie onderzocht moeten worden.

2. Handhaven voor beëindiging

Het beëindigen van de (mogelijk) strijdige situaties kan door de DHW vergunning in te trekken of door de toestemming exploitatie kinderopvang in te trekken. Het is onduidelijk in hoeverre de strijdigheid met de DHW vergunning is onderzocht ten tijde van het verlenen van de toestemming exploitatie kinderopvang in deze situaties. Om te kunnen bepalen welke handhaving of beëindiging noodzakelijk is, zal per locatie de situatie onderzocht moeten worden.

3. Onderlinge afspraken maken

Hierbij neemt de gemeente de regie. Het gaat dan om het in kaart brengen van risico's en indien nodig het maken van duidelijke afspraken tussen vereniging/stichting en kinderopvangorganisatie. Hierdoor worden de risico's tot een minimum beperkt en kan veilig en gezonde kinderopvang in een veilige en gezonde omgeving worden geboden.

Andere gemeenten

Gezien de landelijke trend in deze samenwerkingen ligt dit vraagstuk bij meerdere gemeenten voor. Bij een aantal gemeenten is navraag gedaan en deze hanteren optie 3 als uitgangspunt. De VNG heeft onlangs laten weten een handleiding te zullen maken om gemeenten bij dit knelpunt te ondersteunen. De VNG heeft als standpunt dat wanneer goede onderlinge afspraken worden gemaakt veilige en gezonde kinderopvang geboden wordt.

Voorstel

Om samenwerking tussen de maatschappelijke partners, het slimmer benutten van gebouwen en het stimuleren om meer bewegen bij jongeren en een gezonde leefstijl te (blijven) ondersteunen, wordt voorgesteld om voor optie 3 te kiezen. Daarmee zal per locatie de exacte situatie in kaart worden gebracht en toegezien worden op het maken van onderlinge afspraken.

Hieronder wordt nader omschreven hoe om te gaan bij de locaties waar zowel toestemming exploitatie kinderopvang als een DHW vergunning is verleend en hoe vanaf nu om te gaan bij nieuwe aanvragen toestemming exploitatie.

Aanpak bestaande kinderopvang op locaties met DHW vergunning

Uit onze inventarisatie blijkt dat er momenteel 12 locaties zijn die nader onderzocht moeten worden. Deze locaties vallen onder 4 kinderopvanghouders. De gemeente gaat met deze 4 houders in Q1 2020 in gesprek over dit knelpunt. Dan wordt besproken en geïnventariseerd wat de exacte situatie per locatie is. Indien blijkt dat de kinderopvang ruimtes gebruikt, die als DHW lokaliteit zijn aangewezen, zullen aanvullende afspraken tussen de kinderopvang en de vereniging/stichting gemaakt worden. Uitgangspunten daarbij zijn:

1. bij voorkeur zijn er geen alcoholhoudende dranken aanwezig in de ruimten die benut worden voor de opvang van kinderen
2. indien 1 niet te realiseren is, dan zijn alcoholhoudende dranken volledig afgescheiden, onzichtbaar en onbereikbaar voor kinderen
3. tijdens de openingstijden/aanwezigheid van de kinderopvang wordt geen alcohol geschonken
4. in de ruimtes die door de kinderopvang gebruikt worden zijn er geen reclame uitingen van alcoholhoudende dranken

De gemaakte afspraken tussen de kinderopvang en de stichting of vereniging moeten worden vastgelegd in het veiligheid- gezondheidsbeleid van de kinderopvang en/of bestuursreglement van de vereniging of stichting. Daarnaast zal vanuit de controle en handhaving van de DHW vergunning door de gemeente toegezien worden op de naleving van deze afspraken.

Aanpak nieuwe aanvragen exploitatie kinderopvang op locatie met DHW vergunning

De werkwijze van nieuwe aanvragen exploitatie kinderopvang is aangepast. Bij iedere aanvraag wordt door de gemeente zelf gecheckt of er op de aangevraagde locatie een DHW vergunning is. Indien dit het geval is, zal ook in deze situaties de hierboven omschreven aanpak worden toegepast. Deze werkwijze wordt opgenomen in de actualisatie van de beleidsregels kinderopvang.